

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Langáška a soudců JUDr. Josefa Baxy, Mgr. Michaely Bejčkové, JUDr. Radana Malíka, JUDr. Petra Mikeše, JUDr. Miloslava Výborného a Mgr. Daniely Zemanové v právní věci navrhovatele: **Přípravný výbor pro konání místního referenda v Městské části Praha 21** ve složení: P. D., J. J., Ing. J. L., Ing. J. V., Mgr., cand. psych. L. N., zast. Mgr. Janem Matesem, LL.M., advokátem se sídlem Velvarská 1701/25, Praha 6, proti odpůrkyni: **Městská část Praha 21**, se sídlem Staroklánovická 260, Praha 9, zast. JUDr. Jiřím Stránským, advokátem se sídlem Jandova 208/8, Praha 9, ve věci návrhu na vyhlášení místního referenda, v řízení o kasační stížnosti navrhovatele proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 26. 4. 2018, č. j. 12 A 1/2018 – 50,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Navrhovateli **se vrací** přeplatek na soudním poplatku za kasační stížnost ve výši 5 000 Kč, který mu bude zaplacen z účtu Nejvyššího správního soudu k rukám zástupce Mgr. Jana Matese, LL.M., advokáta se sídlem Velvarská 1701/25, Praha 6, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Navrhovatel (dále „stěžovatel“) se kasační stížností domáhá zrušení v záhlaví označeného usnesení Městského soudu v Praze, kterým byl pro opožděnost odmítnut návrh, jímž se domáhal vyhlášení místního referenda v Městské části Praha 21. Alternativně navrhuje, aby Nejvyšší správní soud rozhodl přímo o vyhlášení místního referenda, určil dobu jeho konání a výši odměny pro členy a předsedy komisí.

[2] Podstatou projednávané věci je otázka, zda mají být uplatněna obecná pravidla pro běh procesních lhůt. Městský soud vycházel z toho, že lhůta k podání návrhu na vyhlášení místního referenda je hmotněprávní a zachována je tedy pouze tehdy, je-li poslední den lhůty učiněn úkon u příslušného orgánu, a to nejpozději do 16.00 hodin. Vzhledem k tomu, že konec lhůty je určený podle hodin, neuplatní se ani pravidlo, dle kterého připadne-li poslední den lhůty na den pracovního klidu, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den.

[3] V nynější věci byl pro počátek běhu lhůty k podání návrhu určující den, kdy se konalo jednání zastupitelstva, na němž mělo být přijato usnesení o vyhlášení místního referenda. Tímto dnem bylo pondělí 19. 3. 2018. Poté začala plynout dvacetidenní lhůta k podání návrhu na vyhlášení místního referenda soudem, která skončila v neděli 8. 4. 2018 v 16.00 hodin. Návrh však soudu došel až 10. 4. 2018 v 9.20 hodin.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření odpůrce

[4] Stěžovatel namítá, že lhůta k podání návrhu na vyhlášení místního referenda je typickou procesní lhůtou a uvedená pravidla proto měla být použita. Na rozdíl od městského soudu se nedomnívá, že by v nynější věci mohly být aplikovány závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2016, č. j. Ars 1/2016 – 26, kde šlo o návrh na vyslovení neplatnosti již provedeného hlasování v místním referendu. V odkazované věci spatřuje zájem na urychleném projednání, na rozdíl od věci nynější, kde se domáhal vyhlášení místního referenda společně s volbami do zastupitelstev obcí na podzim 2018. Dovozuje, že při výkladu městského soudu by bylo nutné trvat na tom, aby byly každý den do 16.00 hodin otevřeny podatelny soudů a úřadů.

[5] Odpůrkyně se ztotožnila s výkladem městského soudu a upozornila, že stěžovatel mohl učinit podání i v poslední den lhůty, byť byla neděle, a to elektronickou formou.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[6] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, z důvodů, které zákon připouští [§ 102 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)]. Poté přistoupil k přezkumu usnesení městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů. Ověřil také, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[7] Dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[8] Podle § 57 odst. 1 písm. b) zákona č. 22/2004 Sb., o místním referendu a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o místním referendu), a § 91a odst. 1 písm. b) s. ř. s. má přípravný výbor právo domáhat se u soudu ochrany, pokud zastupitelstvo obce nebo zastupitelstvo statutárního města nerozhodlo o vyhlášení místního referenda. Podle § 57 odst. 2 písm. b) zákona o místním referendu je návrh třeba podat do 20 dnů od jednání zastupitelstva obce nebo zastupitelstva statutárního města, kde měl být návrh přípravného

výboru projednán. Podle § 53 odst. 1 téhož zákona je lhůta určená podle dnů zachována, je-li poslední den lhůty učiněn úkon u příslušného orgánu, a to nejpozději do 16.00 hodin. Lhůtu nelze podle § 53 odst. 2 prodloužit ani prominout její zmeškání.

[9] Nejvyšší správní soud s ohledem na stěžovatelovy námitky zdůrazňuje, že přímo ze zákona vyplývá, že lhůta k podání návrhu na vyhlášení místního referenda soudem je lhůtou hmotněprávní. Ustanovení § 53 odst. 1 zákona o místním referendu totiž výslovně uvádí, že návrh je ve lhůtě třeba učinit u příslušného orgánu. Je tedy nasnadě, že městský soud zcela správně uzavřel, že v tomto případě nestačí, pokud je návrh ve stanovené lhůtě podán k poštovní přepravě (viz § 40 odst. 4 s. ř. s.).

[10] Ze zákona také plyne, že v případě lhůty určené podle hodin se neužije pravidla, dle kterého připadne-li konec lhůty na den pracovního klidu, pak lhůta skončí až nejbližší pracovní den (viz § 40 odst. 3, větu druhou, s. ř. s.). I tento závěr městského soudu tedy byl správný.

[11] Oba závěry jsou konstantně judikovány Nejvyšším správním soudem (viz např. rozsudek ze dne 4. 6. 2014, č. j. Ars 2/2014 – 19, nebo citovaný rozsudek sp. zn. Ars 1/2016) a neexistuje žádný rozumný důvod, proč by se od nich měl v projednávané věci odchýlit. Na rozdíl od stěžovatele v tomto ohledu nespatřuje žádný podstatný rozdíl oproti lhůtám k podání jiných návrhů ve věcech místního referenda. U všech z nich se totiž použije § 53 zákona o místním referendu a § 40 odst. 3, věta druhá, s. ř. s. a je tedy jednoznačné, že zákonodárce považoval ve všech těchto případech za účelné, aby lhůta k podání návrhu skončila v poslední den lhůty v 16.00 hodin, přičemž v této lhůtě již musí být návrh u soudu učiněn. Argument, dle kterého v projednávané věci šlo o vyhlášení místního referenda na podzim roku 2018 a že tedy nebylo nutné projednávat věc s takovým urychlením, je účelový a irelevantní, neboť lhůta pro podání návrhu na vyhlášení místního referenda je pro všechny takové návrhy stanovena stejně a její délka a běh pochopitelně nemůže být soudem modifikována s ohledem na konkrétní okolnosti té které věci.

[12] Ke stěžovatelově poznámce, že za popsané situace by měly být podatelny všech soudů a úřadů každý den otevřeny do 16.00 hodin, soud zdůrazňuje, že bylo věcí stěžovatele, jakým způsobem zajistí, aby byl návrh soudu včas doručen. Opakuje, že požadavek, aby byl návrh doručen nejpozději v poslední den lhůty do 16.00 hodin, jasně vyplývá ze zákona a stěžovatel s ním tedy mohl a měl počítat. Návrh mohl podat k poštovní přepravě dříve nebo jej mohl kdykoli do 16.00 hodin posledního dne podat v elektronické formě. Elektronická podatelna na rozdíl od „fyzických“ podatelen soudů funguje nepřetržitě a nemá vymezené úřední hodiny.

[13] Lze tedy uzavřít, že stěžovatelův návrh na vyhlášení místního referenda byl opožděný, neboť městskému soudu byl doručen až po 8. 4. 2018, 16.00 hodin, konkrétně 10. 4. 2018 v 9.20 hodin. Městský soud postupoval v souladu se zákonem, pokud jej jako opožděný odmítl [§ 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s.].

IV. Závěr a náklady řízení

[14] Nejvyšší správní soud kasačním námitkám nepřisvědčil a neshledal ani vadu, ke které by musel přihlédnout z úřední povinnosti, kasační stížnost proto zamítl podle § 110 odst. 1, věty poslední, s. ř. s.

[15] O nákladech řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 93 odst. 4 s. ř. s., dle kterého nemá ve věcech místního referenda žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

[16] Soud dále rozhodl o vrácení přeplatku na soudním poplatku stěžovateli. Stěžovatel zaplatil na poplatku za kasační stížnost celkem 10 000 Kč, tj. o 5 000 Kč více, než činila jeho poplatková povinnost podle položky č. 19 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, v rozhodném znění. Nejvyšší správní soud proto rozhodl o vrácení přeplatku na soudním poplatku ve výši 5 000 Kč, a to podle § 10 odst. 1, věty druhé, zákona o soudních poplatcích. Třicetidenní lhůta k vrácení částky ve výši 5 000 Kč vychází z § 10a odst. 1 zákona o soudních poplatcích.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. června 2018

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu